

ELBERT HUBBARD

ET BUDSKAB TIL GARCIA

RADIOFØREDRAG:
UNGDOMMEN OG
»ET BUDSKAB TIL GARCIA«

VED

HEDEVIG MATTHIESEN
M. B.

KØBENHAVN
UDGIVET AF BERLINGSKE TIDENDE
1932

UNGDOMMEN
OG
ET BUDSKAB TIL GARCIA

RADIOFOREDRAG
DEN 29. SEPTEMBER 1932

VED
HEDEVIG MATTHIESEN
M. B.

KØBENHAVN
UDGIVET AF BERLINGSKE TIDENDE
1932

I en lille Landsby i den vestlige Del af Staten New York levede omkring Aarhundredskiftet en Mand Elbert Hubbard, hvis Navn næppe er meget kendt i Danmark, men som paa den Tid hørte til de mest omtalte i Amerika.

Hvem var da denne Mand?

Leder af et lille Samfund, hvis fornemste Op-gave var at trykke og indbinde Bøger saa smukt, som det paa nogen Maade var muligt, og som det kun kan gøres uden Hjælp af Maskiner. Hans Barn-dom havde formet sig som saa mange andre op-vakte og dygtige Landsbybørns, der ved egen Kraft arbejder sig frem, saa at sige gennem alle Grader, oplært til at hjælpe Fa'r og Mo'r med at skaffe Levebrødet til en stor Familie. 15 Aar gammel arbejdede han paa en Bondegaard, hvor han gjorde en Mands Arbejde for en Drengs Løn; men dette passede ham ikke.

Han blev Handelsmand og solgte Sæbe fra Dør til Dør, „blev Cowboy“, stablede Tømmer o. s. v. og fik ved Arbejde i Skovene Lejlighed til at gøre sig bekendt med alle Skovens Træer og Planter, ligesom han til Trods for alt sit Arbejde læste alt, hvad det var ham muligt at faa fat paa, og øgede derved sine Kundskaber paa enhver

Maade, indtil han endelig havnede som Bogbin-
der og samtidig skrev den ene Artikel efter den
anden for at give Udløsning for sine Tanker og
Meninger.

Men desværre var der ingen Forlægger, som
vilde udgive den ukendte Mands Bøger, og saa
blev Maalet for Hubbard selv at besørge dette, og
han blev Redaktør af et lille Tidsskrift: „The Phi-
listine“, der straks ved sin Fremkomst tiltrak sig
Opmærksomheden derved, at Omslaget var trykt
paa ualmindelig groft Indpkningspapir.

Ved Hjælp af et Par Drengesatte, trykkede og
heftede Hubbard selv sit lille Tidsskrift. — Oplaget
var i Begyndelsen ikke særlig stort og Udstyret
mere end tarveligt; men alligevel maa adskillige
have kigget inden for det beskedne Omslag; thi
inden det første Aar var gaaet, kendte alle Menne-
sker Elbert Hubbard, og Bladene i Amerika bragte
stadig lange Uddrag af hans Udtalelser i „The
Philistine“.

Hvorfor lagde man da Mærke til ham?

Jo, her var endelig en Mand, som skrev akkurat
som han tænkte, en Mand, som ikke brød sig om at
besmykke det, som han vidste var ilde hørt, og
ikke var bange for at sige Lovord om den, der for-
tjente Ros.

Men en Dag hændte der dog noget mærkeligt.
Der kom til ham Meddelelse fra Bladhandlerne, at
det sidste Nummer af „The Philistine“ var ud-
solgt, og at de maatte have et nyt Oplag straks.
Dette blev trykt og bogstavelig revet bort.

Heftet indeholdt flere smaa Artikler, men hvil-
ken af dem, der havde slaaet saa godt an, var Hub-

bard ganske uvidende om, indtil han fra et stort Jernbaneselskab i New York modtog en skriftlig Forespørgsel om, hvor hurtigt han kunde trykke 100 000 Specialhefter med Artiklen

„Et Budskab til Garcia“.

Da hans primitive Trykkeri ikke hurtigt kunde fremstille et saa stort Oplag, maatte Hubbard arrangere sig med et New Yorker-Firma, og her tryktes nu hurtigt efter hinanden 5 Oplag paa hver 100 000 Eksemplarer. Men da det viste sig ikke at være nok Forslag heri, fulgte der 2—3 Oplag paa hver $\frac{1}{2}$ Million, og desuden tryktes „Et Budskab til Garcia“ i over 200 amerikanske Tidsskrifter, for ikke at tale om Dagbladene, og som Pjece uddeltes det rundt paa Fabrikker, Kontorer og i Forretninger og gjorde med eet Slag sin Forfatter berømt og velhavende.

Den saa efterspurgte Artikel indeholdt en varm Hyldest til de Mennesker, der kan handle hurtigt, selvstændigt, der har Initiativ, der virkelig udretter noget, noget positivt, — de Mennesker, der trænges til hele Verden over!

Naturligvis tog Forretningen et mægtigt Opsving; men Hubbard delte de gode Kaar med sine Medarbejdere, som han havde delt de daarlige, og vedblev at skrive sine Smaaskrifter, som hver Maaned spredtes i 100 000'er af Hjem og overalt skaffede ham nye Venner.

Tilliden til Hubbard og hans Samfund blev saa stor, at naar man fik at vide, at Mennesker var Tilhængere af „The Phlistine“, var det ensbetydende med, at disse Mennesker maatte være gode, reelle og Tillid værd.

„Et Budskab til Garcia“, der blev skrevet umiddelbart efter den spansk-amerikanske Krig, da man igen efter Krigsrusen begyndte at interessere sig for merkantile Sejre, og hvor man overalt raabte paa dygtige unge Mennesker, blev 1905 oversat til Dansk af Administrator Louis Henius, og vakte ligeledes her Begejstring og Omtale og solgtes i mange Oplag paa flere Tusinde Eksemplarer; thi ogsaa her trængte man dengang til Initiativ, Mod og Fremsyn.

Hvad stod der da i denne Pjece?

Ja, det er lettere at gengive den i sin Helhed end at omtale dens Indhold, skønt en Oversættelse med samme Fynd og Fart som Originalen i og for sig kan være vanskelig nok. Men nu vil jeg læse den, og hør saa „Et Budskab til Garcia“:

Dette var altsaa Indholdet af Pjecen „Et Budskab til Garcia“.

Nu er Spørgsmaalet:

„Er Tiden løbet fra det?“ Er det andre Dyder, anden Dygtighed, vi trænger til nu i 1932, hvor vi ogsaa staar i en Nødsituation efter den frygteligste af alle Krige?

Dertil maa man svare: *Nej, tværtimod!* Det er en Artikel, der er skrevet til *os*, til *vor* Ungdom, til den, som Fa'r og Mo'r nu med bange Anelser efter endt Konfirmation sender ud i Livet — det Liv, som synes at tage saa ublidt mod Ungdommen med stængte Døre og Arbejdsløshed.

Netop i den daarlige Tid er der Grund til at spørge Ungdommen:

„Vil I høre til dem, som kan bringe et Budskab til Garcia? Ligegyldig paa hvilken Plads, I end sættes! Thi alle Steder og overalt er der ogsaa nu Brug for det unge Menneske — Mand eller Kvinde — der kan handle selvstændigt, med Omtanke og i sine Foresattes Interesse.

Alle skal vi lære videre, naar Skolen eller Hjemmet lukker sine Døre op til det praktiske Liv, og

saa gælder det om at forstaa, hvad det drejer sig om, nemlig dette: *Ikke alene* at tjene for sig selv, øge sine egne Kundskaber og Fortjeneste, *men* tjene for andre, saa Arbejdet giver Resultater, der gavner det Hjem, den Fabrik, det Kontor eller den Forretning, hvor Uddannelsen foregaar!

Hvor ofte hører man ikke baade Forældre og unge beklage sig over, at der ikke gives den unge Lønforhøjelse, at Lønnen er for lille o. s. v.; men hvor sjældent hører man det modsatte Spørgsmaal:

„Fortjener jeg den Løn, jeg faar? Fortjener min Søn eller Datter den Løn, de faar?“

Prøv engang at sætte Spørgsmaalet op for dig selv! Undersøg, om det Arbejde, du gør, levner det allermindste Overskud til den Virksomhed, du tjener, til den, der tilrettelægger Arbejdet, staar inde for Materialet, skal sørge for, at det bliver solgt, eller sørge for, at det bliver erstattet med nye Ting, naar de bliver ødelagte eller slaaet itu.

Arbejdsgiveren maa jo absolut, for at Arbejdet til dig kan vedvare, ogsaa selv have saa megen Fortjeneste, at han eller hun selv kan leve af sine Tankers Arbejde; thi eet er sikkert, at lige saa lidt som Tanken kan undvære Haandens Arbejdere, lige saa lidt kan disse undvære de Tanker, der tilrettelægger og fuldender!

Det første, en ung Pige, der skal ansættes i et Hus, spørger om, er: „Hvad er Lønnen, og hvornaar har jeg fri?“

Der er Hundreder og atter Hundreder af Pladser ledige for de unge Kvinder, som med Interesse vil gaa op i et Hjemms Gerning, som inden for

Hjemmets Vægge forstaar at fortjene den Løn, de faar, forstaar ogsaa *der* at bringe et Budskab til Garcia!

Gaar vi derefter over til Kontorer, Fabrikker og Forretninger, gentager det sig Gang paa Gang, at de Elever der antages, til Skade for sig selv, kun lige akkurat udfører det Arbejde, de sættes til.

Hvor stor Forskel er der ikke paa den Lærling, som gaar med **Skyklapper for Øjnene**, kun ser paa det, der ligger lige for, og aldrig til Siden, ikke opdager **Gangen i Virksomheden** og derfor er saa længe om at øge sine Kundskaber, imod den, der er levende og interesseret i alt, hvad der foregaar, ser og hører, **gør Iagttagelser** og ved **Besked**. I enhver Virksomhed drejer det sig om at faa Kendskab til hvert lille Hjul i Maskinen. Først naar man kender det hele til Bunds, kommer Chancerne for at tjene den store Løn; thi det kan man være sikker paa, at den Medarbejder, som ved sin Omtanke letter de Foresattes Gerning, vil altid finde Anerkendelse.

Man maa huske, at selv om man sættes til Specialarbejde, er dette Specialarbejde jo kun et Led i Virksomheden; og kun den, som kan **samle Enkelthederne til et Hele, vil tage et Ansvar**, kan fortjene den store Løn eller faa den selvstændige Stilling.

Det er ikke Arbejdets Art, der bestemmer Menneskets Plads i Samfundet; det er den Maade, hvorpaa Arbejdet udføres. Jo dygtigere man udfører sit Arbejde — selv det tarveligste og simpelle — desto hurtigere forfremmes man.

Og aldrig har der været mere Brug for en dygtig Ungdom end netop *nu*, hvor der skal og maa banes nye Veje inden for hvert enkelt Lands Grænser.

Ikke alle er skabt til at være Førere; men det er lige saa stor en Opgave at udføre en Ordre rigtigt som at kunne give en Ordre, og man maa først lære at lyde for senere at kunne lære at byde!

Det er min Overbevisning, at Ungdommen af i Dag er en god Ungdom, der er udrustet med gode Kundskaber og Evner, som ser friskt og sundt paa Livet, men mange af dem skal lære at forstaa, at for at vinde frem maa man være flittig, aarvaagen, sparsommelig.

Alt for mange af de unge har for mange Penge mellem Hænderne; det fremgaar af de store Besøg i Biografteatrene, om Eftermiddagen og Aftenen paa Kafeer og Konditorier, Besøg i Iskageboder, Chokoladeforretninger o. s. v.

Tiden, der kommer, vil ikke kunne honorere de Krav, som mange af de unge stiller til Klæder og Fornøjelser, og ofte lader Forældrene i misforstaaet Godhed de unge beholde de Penge, de fortjener, lader dem ikke betale selv det mindste Beløb hjemme for Kost og Logis, naar det da ikke er absolut nødvendigt for Hjemmets Opretholdelse.

Tager vi f. Eks. et ungt Menneske, der fortjener 40 Kroner om Maaneden i sin Læretid, saa giver Forældrene — maaske i Godhed — den unge Raadighed over dette Beløb. Men det hævner sig haardt senere, for hvor mange kan, naar der skal leves paa eget Ansvar, af egne Midler senere i Li-

vet faa blot 40 Kroner om Maaneden, som kan bruges — skal vi sige — som Lommepenge.

Nej, det, det drejer sig om at faa Ungdommen lært, er Sparsommelighed, Nøjsomhed og Flid og i Livet først at stille Fordringer til sig selv, siden til andre. Lære dem, at det gælder om at sætte Arbejdet som Nr. 1 — fremfor Fornøjelser, og det er det mærkelige ved Arbejdet, at selv om det giver et træt Legeme, giver det en glad Sjæl. Jo mere man fordyber sig i Arbejdet, jo gladere bliver man!

Jo flere Opgaver, man stiller sig selv til Løsning, det rankere Ryg.

En amerikansk Rigmand skrev til Hubbard, da hans Artikel udkom, og bad ham trykke sig et særligt fint Eksempplar: „Lav det blot saa smukt, De kan, selv om det skulde koste Hundreder af Dollars; hvis jeg blot derved kan faa min Søn til at læse det, og han forstaar det, vil det være mere end det 10-dobbelte værd for mig!“

Og jeg vil nu sige til de unge:

„Dersom I forstaar, hvad det drejer sig om, forstaar at handle efter en Ordre og gennemføre den rigtigt, saa behøver hverken I eller Eders Forældre at være bekymrede for Fremtiden; thi aldrig før i Verden har der mere end i Dag været Brug for de Mænd og Kvinder, som kan bringe et Budskab til Garcia.“

DET BERLINGSKE BOGTRYKKERI A.S